



D.A.S. Spółka Grupy
Ubezpieczeniowej **ERGO**

OGÓLNE WARUNKI GRUPOWEGO UBEZPIECZENIA OCHRONY PRAWNEJ

„OCHRONA PRAWNA D.A.S. DLA KLIENTÓW TOYOTA BANK”

I. POSTANOWIENIA WSPÓLNE

§ 1

1. Ogólne Warunki Ubezpieczenia Grupowego, zwane dalej *Warunkami Ubezpieczenia Grupowego*, mają zastosowanie do umowy ubezpieczenia grupowego (dalej zwana „*generalna umowa ubezpieczenia*”; „*ubezpieczenie grupowe*” lub „*umowa ubezpieczenia*”), zawartej przez: **D.A.S. Towarzystwo Ubezpieczeń Ochrony Prawnej S.A.** z siedzibą: ul. Wspólna 25; 00-519 Warszawa, Spółka Akcyjna wpisana do Krajowego Rejestru Sądowego, prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod nr KRS 0000019094; Kapitał zakładowy: 10 000 000,00 PLN, opłacony w całości, NIP: 526-24-86-845, REGON: 016767960, zwane dalej „Ubezpieczycielem”, a **Toyota Bank Polska S.A.** z siedzibą w Warszawie przy ulicy Postępu 18b, 02-676 Warszawa, spółką akcyjną wpisana do rejestru przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem KRS 0000051233; NIP: 521-30-92-922, kapitał zakładowy w wysokości 71 000 000,00 PLN, wpłacony w całości, zwanym dalej „Ubezpieczającym”.
2. Generalna umowa ubezpieczenia określa sposób wyliczenia i opłacania składki ubezpieczeniowej, szczegółowe zasady ustalania okresu ubezpieczenia i początku odpowiedzialności Ubezpieczyciela, tryb i warunki wypowiedzenia, a także sposób wykonywania umowy ubezpieczenia w zakresie obsługi wypadków ubezpieczeniowych.
3. Wariant zakresu ubezpieczenia określany jest przy przystąpieniu ubezpieczonego do grupowej umowy ubezpieczenia. Niezależnie od dokonanego wyboru, do każdego wariantu ubezpieczenia mają zastosowanie Postanowienia Wspólne i Postanowienia Końcowe warunków ubezpieczenia grupowego oraz, mające zastosowanie wyłącznie do przyjętego wariantu ubezpieczenia, Postanowienia Odłączne, które określają zakres ochrony ubezpieczeniowej danego wariantu ubezpieczenia.
4. Na podstawie warunków ubezpieczenia grupowego ochrona ubezpieczeniowa może zostać określona w jednym z poniżej wymienionych wariantów (zakres grupowego ubezpieczenia standardowego):
 - 1.) Ubezpieczenie „**Ochrona Prawna Pojazdu**”
 - 2.) Ubezpieczenie „**Ochrona Prawna Kierowcy**”
 - 3.) Ubezpieczenie „**Ochrona Prawna Pracownika**”
 - 4.) Ubezpieczenie „**Ochrona Prawna Nieruchomości**”
 - 5.) Ubezpieczenie „**Ochrona Prawna w razie Nieszczęśliwego Wypadku**”
 - 6.) Ubezpieczenie „**Ochrona Prawna w Życiu Prywatnym**”
5. Na podstawie warunków ubezpieczenia grupowego ochrona ubezpieczeniowa także może zostać określona w wariantcie „**Ochrona Prawna Rodziny**”, który obejmuje łącznie przedmiot i zakres ubezpieczenia wszystkich wariantów ubezpieczenia, wymienionych w ust. 4 (zakres grupowego ubezpieczenia pakietowego).

OSOBY UBEZPIECZONE

§ 2

1. W każdym z wariantów ubezpieczenia, o których mowa w § 1 ust. 4 i ust. 5, osobą ubezpieczoną (dalej zwana także „*ubezpieczony*”) jest osoba, na rachunek której została zawarta umowa ubezpieczenia, w szczególności poprzez złożenie Deklaracji Przystąpienia do Umowy Ubezpieczenia Grupowego (dalej zwana także „*deklaracją*”).
2. Ubezpieczonym może być wyłącznie podmiot, który zawarł z ubezpieczającym umowę o wykonywanie czynności bankowych, w szczególności obejmujących prowadzenie rachunków bankowych, udzielanie kredytów lub pożyczek pieniężnych.
3. W wariantach ubezpieczenia: „**Ochrona Prawna Rodziny**”, „**Ochrona Prawna w razie Nieszczęśliwego Wypadku**”, „**Ochrona Prawna Nieruchomości**” oraz „**Ochrona Prawna w Życiu Prywatnym**” oprócz osoby wymienionej w ust. 1, dodatkowo osobą ubezpieczoną jest:
 - 1.) małżonek ubezpieczonego; w przypadku braku małżonka - partner życiowy (konkubent lub konkubina), jeżeli został wymieniony w deklaracji przystąpienia do ubezpieczenia grupowego,
 - 2.) dzieci osób objętych ubezpieczeniem na podstawie postanowień ust. 1 oraz ust. 2 pkt 1) – do dnia ukończenia 26 roku życia oraz pod warunkiem, że wspólnie zamieszkują w jednym gospodarstwie domowym z ubezpieczonym, pozostają w stanie wolnym oraz nie rozpoczęły żadnej działalności gospodarczej, zawodowej lub innej działalności zarobkowej, za wyjątkiem przypadku, gdy wykonywana praca nie ma charakteru stałego lub jest pracą sezonową lub dorywczą. Ograniczenia wynikające z postanowień zdania poprzedzającego nie mają zastosowania do osób niepełnosprawnych, które pozostają na utrzymaniu osób objętych ubezpieczeniem na podstawie postanowień ust. 1 i ust. 2 pkt 1).
4. W razie śmierci osoby ubezpieczonej w następstwie zdarzenia objętego ubezpieczeniem, ochrona ubezpieczeniowa w zakresie dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wynikających ze śmierci osoby ubezpieczonej obejmuje jej spadkobierców ustawowych.
5. W przypadku wariantu ubezpieczenia „**Ochrona Prawna Pojazdu**” oraz „**Ochrona Prawna Rodziny**”, oprócz osoby wymienionej w ust. 1, w przypadku wypadków ubezpieczeniowych dotyczących pojazdu objętego ochroną ubezpieczeniową, (w zakresie spraw wskazanych w § 3 ust. 1 pkt 2) dodatkowo osobą ubezpieczoną jest:

- 1.) kierowca uprawniony do używania pojazdu,
- 2.) pasażerowie uprawnieni do wspólnej jazdy w pojeździe.

PRZEDMIOT UBEZPIECZENIA ORAZ RODZAJE ŚWIADCZEŃ UBEZPIECZENIOWYCH

§ 3

1. Przedmiotem ubezpieczenia jest zapewnienie reprezentacji prawnych interesów osoby ubezpieczonej i ponoszenie kosztów z tym związanych na zasadach oraz w zakresie wskazanym w ust. 2. W zależności od wybranego wariantu ubezpieczenia przedmiot ubezpieczenia obejmuje:
 - 1.) **Ochrona Prawna w Życiu Prywatnym** – ochronę prawnych interesów związanych ze sferą prywatną życia osób ubezpieczonych,
 - 2.) **Ochrona Prawna Pojazdu** – ochronę prawnych interesów związanych z posiadaniem lub użytkowaniem pojazdu mechanicznego, wymienionego w dokumencie ubezpieczenia albo objętego ochroną ubezpieczeniową na mocy § 31 ust. 1,
 - 3.) **Ochrona Prawna Kierowcy** – ochronę prawnych interesów związanych z kierowaniem pojazdem, który nie jest własnością lub współwłasnością osoby ubezpieczonej,
 - 4.) **Ochrona Prawna Pracownika** – ochronę prawnych interesów wynikających ze stosunku pracy i wykonywania obowiązków pracowniczych w ramach stosunku pracy,
 - 5.) **Ochrona Prawna Nieruchomości** – ochronę prawnych interesów osoby ubezpieczonej, związanych z własnością i innymi prawami rzeczowymi lub obligacyjnymi, dotyczącymi nieruchomości wymienionej w dokumencie ubezpieczenia albo objętej ochroną ubezpieczeniową na mocy § 31 ust. 2,
 - 6.) **Ochrona Prawna w razie Nieszczęśliwego Wypadku** – ochronę prawnych interesów związanych z dochodzeniem roszczeń wynikających z doznania uszczerbku na zdrowiu, rozstroju zdrowia lub śmierci w następstwie nieszczęśliwego wypadku,
 - 7.) **Ochrona Prawna Rodziny** – ochronę prawnych interesów osób ubezpieczonych w zakresie wszystkich spraw wymienionych w postanowieniach ust. 1 pkt 1) – ust. 1 pkt 6).
2. Ubezpieczyciel zobowiązuje się do wskazanej w umowie ubezpieczenia wysokości sumy ubezpieczenia ponieść następujące koszty, niezbędne dla reprezentowania interesów prawnych osoby ubezpieczonej:
 - 1.) **koszty postępowania przed sądem powszechnym**, w tym:
 - a.) **wynagrodzenie adwokata lub radcy prawnego** z tytułu zastępstwa procesowego lub obrony do wysokości stawki minimalnej, ustalonej zgodnie z odpowiednimi przepisami regulującymi wysokość wynagrodzenia za czynności adwokata lub radcy prawnego; w braku takich przepisów stosuje się odpowiednie przepisy stanowiące podstawę do zasądzenia przez sądy kosztów zastępstwa prawnego lub obrony dla adwokata lub radcy prawnego; w braku również i takich przepisów stosuje się odpowiednio przepisy regulujące zasady ponoszenia przez państwo (Skarb Państwa) kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu; w każdym przypadku wynagrodzenie adwokata lub radcy prawnego z tytułu zastępstwa prawnego lub obrony ustala się w wysokości nie wyższej niż dla adwokata lub radcy prawnego mającego siedzibę w miejscowości, w której znajduje się siedziba sądu właściwego miejscowo i rzeczowo do orzekania w sprawie w I instancji,
 - b.) **koszty sądowe wszystkich instancji**,
 - c.) **koszty procesu zasądzone na rzecz strony przeciwnej** (w tym również zasądzone przez sąd z tytułu udziału w postępowaniu karnym **oskarżyciela posiłkowego**),
 - d.) **koszty dojazdu ubezpieczonego na rozprawy** w obie strony do sądów mieszczących się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, o ile stawiennictwo było obowiązkowe. Zwrot kosztów nastąpi maksymalnie do wysokości ceny biletu kolejowego w wagonie drugiej klasy. Jeśli taki środek lokomocji nie jest dostępny, ubezpieczyciel zwraca koszty maksymalnie do wysokości kosztów porównywalnego publicznego środka lokomocji (autobus, prom). W przypadku gdy miejsce przesłuchania oddalone jest o ponad 1.500 km od miejsca zamieszkania osoby ubezpieczonej, zwrot kosztów nastąpi maksymalnie do wysokości kosztów przelotu samolotem rejsowym w klasie ekonomicznej.
 - 2.) **koszty postępowania egzekucyjnego**, w zakresie maksymalnie trzech dowolnie wybranych przedmiotów egzekucji, podjętego na podstawie jednego tytułu wykonawczego w stosunku do tego samego podmiotu, w wysokości nie większej niż łącznie 20% sumy ubezpieczenia.
3. Ubezpieczyciel, poza świadczeniami wymienionymi w ust. 2, zobowiązuje się ponieść **koszty poręczenia majątkowego**, przewidzianego w prawie karnym dla uniknięcia tymczasowego aresztowania, do wysokości połowy sumy ubezpieczenia, gdy poręczenie majątkowe jest płatne na rzecz organów znajdujących się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej lub do wysokości sumy ubezpieczenia, gdy jest płatne na rzecz organów znajdujących się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. Zwrot kosztów poręczenia majątkowego następuje na zasadach określonych w § 33.
4. Zasady ustalania wysokości kosztów ponoszonych przez ubezpieczyciela, określone w ust. 2, stosuje się także do wypadków ubezpieczeniowych podlegających jurysdykcji sądów państw obcych.

WYPADEK UBEZPIECZENIOWY

§ 4

1. Wypadkiem ubezpieczeniowym uzasadniającym udzielenie świadczenia ubezpieczeniowego jest:
 - 1.) **przy dochodzeniu roszczeń odszkodowawczych** [*ochrona przy dochodzeniu odszkodowań*] – powstanie szkody, gdzie za moment powstania wypadku ubezpieczeniowego uważa się dzień powstania szkody,
 - 2.) **w postępowaniu karnym oraz w postępowaniu w sprawie o wykroczenie** [*ochrona w prawie karnym oraz w prawie wykroczeń*] – naruszenie lub podejrzenie o naruszenie przepisów prawa karnego lub o wykroczeniach, gdzie za moment powstania wypadku ubezpieczeniowego uważa się dzień, w którym nastąpiło to faktyczne lub domniemane naruszenie,
 - 3.) **przy dochodzeniu roszczeń z tytułu umowy ubezpieczenia** [*ochrona w sporach z umów ubezpieczenia*] – wystąpienie szkody lub innego wypadku przewidzianego w umowie ubezpieczenia zawartej z innym ubezpieczycielem, gdzie za moment powstania wypadku ubezpieczeniowego uważa się dzień, w którym zaistniała szkoda lub inny wypadek ubezpieczeniowy,
 - 4.) **przy dochodzeniu roszczeń z tytułu umów innych niż umowy ubezpieczenia oraz roszczeń ze stosunku pracy** [*ochrona w sporach umownych oraz ochrona w prawie pracy*] – pierwsze faktyczne lub domniemane naruszenie umowy lub przepisów prawa przez ubezpieczonego lub stronę umowy zawartej z ubezpieczonym albo osobą trzecią, gdzie za moment powstania wypadku ubezpieczeniowego uważa się dzień, w którym nastąpiło pierwsze faktyczne lub domniemane naruszenie umowy lub przepisów prawa, poprzez działanie lub zaniechanie którejkolwiek ze stron umowy bądź osoby trzeciej, w szczególności jeżeli zostało złożone oświadczenie woli lub wiedzy,

- 5.) **przy dochodzeniu roszczeń z tytułu ochrony własności nieruchomości lub rzeczy ruchomych** [ochrona nieruchomości i rzeczy ruchomych] – pierwsze faktyczne lub domniemane naruszenie prawa przez ubezpieczonego lub osobę trzecią, gdzie za moment powstania wypadku ubezpieczeniowego, uważa się dzień, w którym nastąpiło pierwsze faktyczne lub domniemane naruszenie prawa, poprzez działanie lub zaniechanie ubezpieczonego albo osoby trzeciej, w szczególności jeżeli zostało złożone oświadczenie woli lub wiedzy,
 - 6.) **w przypadku gdy ubezpieczony potrzebuje porady** [ochrona w zakresie porad] – zdarzenie, które powoduje lub wkrótce spowoduje zmianę sytuacji prawnej ubezpieczonego, gdzie za moment powstania wypadku ubezpieczeniowego uważa się dzień, w którym zaistniało zdarzenie, które pociąga za sobą zmianę sytuacji prawnej ubezpieczonego lub dzień, w którym wystąpienie zmiany stało się oczywiste.
2. Przez poradę rozumie się czynność polegającą na udzieleniu przez ubezpieczyciela informacji w formie ustnej na temat stanowiska ubezpieczyciela dotyczącego możliwości postępowania w przypadku zaistnienia wypadku ubezpieczeniowego i ustalenia dalszego kierunku działań, mających na celu ograniczenie rozmiarów wypadku ubezpieczeniowego.
 3. W przypadku zajścia wypadków ubezpieczeniowych, o których mowa w ust. 1 pkt 3) - ust. 1 pkt 5), kilka naruszeń pozostających ze sobą w związku przyczynowo – skutkowym stanowi jeden wypadek ubezpieczeniowy, przy czym za moment powstania wypadku ubezpieczeniowego uważa się w dzień, w którym nastąpiło pierwsze faktyczne lub domniemane naruszenie umowy lub przepisów prawa.
 4. Ochroną ubezpieczeniową nie są objęte wypadki ubezpieczeniowe powstałe na tle umów, w tym umów ubezpieczenia oraz ze stosunku pracy, o których mowa w ust. 1 pkt 3) i ust. 1 pkt 4), jeżeli zaistniały w ciągu pierwszych trzech miesięcy od daty rozpoczęcia okresu ubezpieczenia (karencja).
 5. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje wypadków ubezpieczeniowych zaistniałych przed dniem rozpoczęcia okresu ubezpieczenia lub pozostających w związku przyczynowym ze zdarzeniem, które wystąpiło przed dniem rozpoczęcia okresu ubezpieczenia.
 6. Postanowień ust. 4 nie stosuje się, jeżeli ochrona ubezpieczeniowa uległa przedłużeniu na rok kolejny okresu ubezpieczenia na mocy § 7 ust. 3.
 7. W przypadku zakresu ubezpieczenia „**Ochrona Prawna Pojazdu**” lub „**Ochrona Prawna Rodziny**”, postanowień ust. 4 nie stosuje się do wypadków ubezpieczeniowych dotyczących pojazdu (w zakresie spraw wskazanych w § 3 ust. 1 pkt 2), jeżeli objęcie ubezpieczeniem grupowym nastąpiło w terminie 14 dni od dnia zakupu fabrycznie nowego pojazdu.

ZAKRES TERYTORIALNY OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ

§ 5

1. Ochroną ubezpieczeniową objęte są wypadki ubezpieczeniowe zaistniałe na terenie Europy w sensie geograficznym oraz w państwach leżących w obrębie basenu Morza Śródziemnego, z zastrzeżeniem postanowień ust. 2 oraz ust. 3.
2. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje wypadków ubezpieczeniowych zaistniałych w państwach leżących na terenie byłego Związku Socjalistycznych Republik Radzieckich, z wyjątkiem państw członkowskich Unii Europejskiej.
3. Wypadki ubezpieczeniowe powstałe na tle umów, w tym umów ubezpieczenia, a także ze stosunku pracy i ochrony własności nieruchomości lub ruchomości, wymienione w § 4 ust. 1 pkt 3) – pkt 5) objęte są ochroną ubezpieczeniową, jeżeli z mocy ustawy podlegają jurysdykcji sądów powszechnych Rzeczypospolitej Polskiej.

WYŁĄCZENIA WSPÓLNE

§ 6

1. Odpowiedzialność ubezpieczyciela, niezależnie od wariantu umowy ubezpieczenia, nie obejmuje:
 - 1.) wypadków ubezpieczeniowych powstałych w bezpośrednim lub pośrednim związku z wydarzeniami wojennymi, atakami terrorystycznymi, katastrofami, rozruchami i niepokojami społecznymi, strajkami, szkodami nuklearnymi lub genetycznymi, a także z emisją, wyciekami lub inną formą przedostania się jakichkolwiek substancji do powietrza, wody lub gruntu,
 - 2.) przestępstw lub wykroczeń umyślnych lub innych wypadków ubezpieczeniowych, które zostały spowodowane umyślnie lub w wyniku rażącego niedbalstwa, a także wypadków ubezpieczeniowych pozostających w związku przyczynowym z postawieniem zarzutu umyślnego popełnienia przestępstwa lub wykroczenia, z zastrzeżeniem § 15 ust. 5,
 - 3.) roszczeń względem ubezpieczyciela oraz roszczeń pomiędzy osobami ubezpieczonymi i roszczeń osób ubezpieczonych przeciwko ubezpieczającemu,
 - 4.) przestępstw lub wykroczeń skarbowych lub innych zdarzeń związanych z faktycznym lub domniemanym naruszeniem przepisów podatkowych, celnych lub przepisów regulujących inne zobowiązania o charakterze publicznoprawnym,
 - 5.) wypadków ubezpieczeniowych bezpośrednio lub pośrednio związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, zawodowej lub innej działalności zarobkowej, za wyjątkiem ochrony ubezpieczonego jako pracownika w zakresie spraw wynikających ze stosunku pracy,
 - 6.) dochodzenia roszczeń, które zostały przeniesione na osobę ubezpieczoną w drodze przelewu (cesji wierzytelności) albo kosztów, do poniesienia których zobowiązana jest inna osoba niż osoba ubezpieczona,
 - 7.) spraw przeciwko osobie ubezpieczonej z tytułu jego odpowiedzialności cywilnej, jak również odszkodowań, które musi zapłacić osoba ubezpieczona,
 - 8.) spraw dotyczących wypadków ubezpieczeniowych powstałych po użyciu przez osobę ubezpieczoną alkoholu, środka odurzającego lub podobnie działającego,
 - 9.) spraw wynikających z gier lub zakładów albo wynikających z czynności, które nie mogą być przedmiotem prawnie skutecznej umowy,
 - 10.) spraw wynikających z umów poręczenia, przejęcia lub przystąpienia do długu oraz innego rodzaju zabezpieczeń wierzytelności,
 - 11.) spraw dotyczących zdarzeń nie wymienionych w zakresie ubezpieczenia oraz kosztów, które nie zostały uprzednio zaakceptowane przez ubezpieczyciela, a także kosztów nie wymienionych w § 3.

OKRES UBEZPIECZENIA I CZAS TRWANIA ODPOWIEDZIALNOŚCI UBEZPIECZYCIELA

§ 7

1. Okres ubezpieczenia wynosi 1 rok, o ile w deklaracji o przystąpieniu do umowy ubezpieczenia nie wskazano inaczej. Początek i koniec okresu ubezpieczenia określany jest w deklaracji o przystąpieniu do umowy ubezpieczenia.
2. Odpowiedzialność ubezpieczyciela rozpoczyna się od dnia wskazanego w deklaracji jako początek okresu ubezpieczenia, nie wcześniej jednak niż od dnia następnego po zapłaceniu składki lub jej pierwszej raty.
3. Jeżeli w deklaracji nie postanowiono inaczej, okres ubezpieczenia ulega automatycznemu przedłużeniu na kolejny roczny okres ubezpieczenia, jeżeli najpóźniej do ostatniego dnia bieżącego okresu ubezpieczenia Ubezpieczony nie złożył Ubezpieczającemu pisemnego oświadczenia o rezygnacji z przedłużenia ubezpieczenia na kolejny okres ubezpieczenia, z zastrzeżeniem ust. 4.

4. Przedłużenie okresu ubezpieczenia na kolejny okres ubezpieczenia, o którym mowa w ust. 3 nie następuje, jeżeli umowa, o której mowa w § 2 ust. 2, uległa rozwiązaniu.
5. Odpowiedzialność ubezpieczyciela ustaje w przypadku rozwiązania umowy, o której mowa w § 2 ust. 2, z zastrzeżeniem ust. 6.
6. Jeżeli składka ubezpieczeniowa została zapłacona za okres dłuższy niż do chwili rozwiązania umowy, o której mowa w § 2 ust. 2, odpowiedzialność ubezpieczyciela w stosunku do osoby ubezpieczonej kończy się z upływem okresu, za jaki została opłacona składka.
7. W przypadku zakresu ubezpieczenia „**Ochrona Prawna Pojazdu**”, na pisemny wniosek osoby ubezpieczonej, odpowiedzialność Ubezpieczyciela ustaje także w przypadku:
 - a. przejścia prawa własności ubezpieczonego pojazdu na inną osobę niż osoba ubezpieczona.
 - b. wyrejestrowania pojazdu.
8. Zamiast wniosku, o którym mowa w ust. 7, ubezpieczony może skorzystać z prawa przeniesienia ochrony ubezpieczeniowej na inny pojazd na zasadach uregulowanych w § 19.
9. W przypadku zakresu ubezpieczenia „**Ochrona Prawna Nieruchomości**”, na pisemny wniosek osoby ubezpieczonej odpowiedzialność, Ubezpieczyciela ustaje także w przypadku przejścia prawa własności nieruchomości objętej ubezpieczeniem grupowym.
10. Zamiast wniosku, o którym mowa w ust. 9, ubezpieczony może skorzystać z prawa przeniesienia ochrony ubezpieczeniowej na inną nieruchomość na zasadach uregulowanych w § 24.

SUMA UBEZPIECZENIA

§ 8

1. Suma ubezpieczenia określana jest przy przystąpieniu do umowy ubezpieczenia.
2. Suma ubezpieczenia, z zastrzeżeniem postanowień ust. 3, stanowi górną granicę odpowiedzialności ubezpieczyciela z tytułu każdego wypadku ubezpieczeniowego.
3. Jeżeli kilka wypadków ubezpieczeniowych wynika z jednego zdarzenia i pozostaje ze sobą w związku czasowo-przyczynowym, wówczas suma ubezpieczenia jest wspólna dla wszystkich wypadków ubezpieczeniowych.

OBOWIĄZKI UBEZPIECZONEGO W RAZIE WYSTĄPIENIA WYPADKU UBEZPIECZENIOWEGO

§ 9

1. W przypadku wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego ubezpieczony niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego, zobowiązany jest zgłosić go pisemnie ubezpieczycielowi i jednocześnie udzielić ubezpieczycielowi wyczerpujących i zgodnych z prawdą informacji o zaistniałym wypadku ubezpieczeniowym oraz przedłożyć wszystkie posiadane dokumenty i inne dowody dotyczące wypadku ubezpieczeniowego.
2. Ubezpieczony ma obowiązek niezwłocznie przekazać wymagane przez ubezpieczyciela dokumenty, dowody, informacje lub wyjaśnienia, związane z prowadzonym przez ubezpieczyciela postępowaniem, a także niezwłocznie, nie później niż w tym samym dniu, poinformować ubezpieczyciela o każdej okoliczności zaspokojenia jego roszczeń w całości lub w części.
3. Ubezpieczony jest zobowiązany do uzgadniania z ubezpieczycielem w formie pisemnej wszelkich czynności, które powodują lub mogą powodować powstanie kosztów wynikających z zaistniałych wypadków ubezpieczeniowych oraz do niepodejmowania czynności, które przyczyniałyby się do ich nadmiernego zwiększenia. W przypadku zaistnienia konieczności poniesienia kosztów, o których mowa w § 3, Ubezpieczony jest zobowiązany przed ich zapłatą do uzyskania uprzedniej pisemnej akceptacji ubezpieczyciela.
4. Ubezpieczony zobowiązuje się, że nie spowoduje utraty prawa ubezpieczyciela do żądania zwrotu poniesionych przez niego kosztów w całości lub w części, w szczególności zobowiązuje się nie zawierać ugody, cofać lub dokonywać zmiany powództwa bez uzyskania uprzedniej pisemnej zgody ubezpieczyciela.
5. Ubezpieczony na wniosek ubezpieczyciela jest zobowiązany informować o przebiegu i stanie sprawy sądowej oraz przekazywać związane ze sprawą pisma procesowe lub inne dokumenty.
6. W przypadku dochodzenia roszczeń ubezpieczony jest ponadto zobowiązany:
 - 1.) przed wytoczeniem powództwa przed sąd umożliwić ubezpieczycielowi przeprowadzenie przedsądowego postępowania wyjaśniającego, zmierzającego do ustalenia wszystkich okoliczności wypadku ubezpieczeniowego oraz korzystnego dla ubezpieczonego zakończenia sprawy,
 - 2.) przed wytoczeniem powództwa przed sąd, jak również przed wniesieniem środka odwoławczego lub innego środka zaskarżenia od orzeczenia sądu, uzyskać akceptację ubezpieczyciela w przedmiocie udzielenia gwarancji pokrywania kosztów procesu w toku danej instancji. Przed wniesieniem środka odwoławczego od orzeczenia sądu ubezpieczony zobowiązany jest zwrócić się do ubezpieczyciela o powyższą akceptację w terminie nie krótszym niż 5 dni przed upływem terminu dla wniesienia środka odwoławczego,
 - 3.) wstrzymać się z wytoczeniem powództwa przed sąd do czasu prawomocnego zakończenia toczącego się już innego postępowania sądowego, jeżeli jego wynik może mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia sporu, a niezwłoczne wniesienie sprawy na drogę sądową nie jest uzasadnione przedawnieniem roszczenia lub upływem terminu zawitego.

§ 10

Jeżeli ubezpieczony lub jego adwokat albo radca prawny nie wykonał obowiązków wynikających z umowy ubezpieczenia, w szczególności naruszył postanowienia § 11 powodując utratę prawa do uzyskania zwrotu kosztów procesu, ubezpieczyciel może odmówić spełnienia świadczenia ubezpieczeniowego w całości lub w części, a także żądać zwrotu kosztów poniesionych w związku z wypadkiem ubezpieczeniowym.

§ 11

Zgłoszenie wypadku ubezpieczeniowego ubezpieczycielowi nie zwalnia ubezpieczonego od obowiązków, jakie ma wobec innych podmiotów, w szczególności wobec innych ubezpieczycieli, jak również z obowiązków podjęcia czynności niezbędnych do zachowania możliwości dalszego dochodzenia roszczeń, w szczególności zgłoszenia roszczeń albo wniesienia środka odwoławczego lub innego środka zaskarżenia od orzeczenia sądu.

ZASADY WYKONANIA I USTALANIA WYSOKOŚCI ŚWIADCZENIA UBEZPIECZENIOWEGO

§ 12

1. Po otrzymaniu zgłoszenia wypadku ubezpieczeniowego ubezpieczyciel podejmuje postępowanie wyjaśniające dotyczące ustalenia stanu faktycznego zdarzenia, zasadności zgłoszonych roszczeń i wysokości świadczenia, a także informuje osobę występującą z roszczeniem pisemnie lub w inny sposób, na który osoba ta wyraziła zgodę, jakie dokumenty są potrzebne do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela lub wysokości świadczenia, jeżeli jest to niezbędne do dalszego prowadzenia postępowania.
2. W toku postępowania wyjaśniającego ubezpieczyciel ustala zasadność pokrycia kosztów dochodzenia roszczeń w aspekcie szans na korzystne dla ubezpieczonego zakończenie sprawy. Jeżeli ubezpieczyciel ustali, że nie ma możliwości korzystnego dla ubezpieczonego

zakończenia sprawy w całości lub w części, jest on zobowiązany niezwłocznie poinformować o tym ubezpieczonego oraz wskazać na okoliczności oraz podstawę prawną uzasadniającą całkowitą lub częściową odmowę spełnienia świadczenia ubezpieczeniowego.

§ 13

1. Ubezpieczonemu przysługuje prawo swobodnego wyboru adwokata lub radcy prawnego w zakresie obrony, reprezentowania lub wspierania jego interesów w postępowaniu sądowym.
2. W przypadku gdy ubezpieczony zrezygnuje z prawa, o którym mowa w ust. 1, albo w terminie wyznaczonym przez ubezpieczyciela, nie krótszym niż 14 dni, nie wskaże imiennie żadnego adwokata lub radcy prawnego, ubezpieczyciel jest uprawniony do wyznaczenia adwokata lub radcy prawnego.
3. W przypadku gdy ze zgłoszeniem wypadku ubezpieczeniowego ubezpieczony nie wskazał imiennie adwokata lub radcy prawnego, a wymagana jest reprezentacja ubezpieczonego przez adwokata lub radcę prawnego, ubezpieczyciel jest uprawniony do niezwłocznego wyznaczenia adwokata lub radcy prawnego.

§ 14

1. Zatrudnienia adwokata lub radcy prawnego dokonuje ubezpieczony, co potwierdza udzieleniem pełnomocnictwa albo upoważnienia do obrony i adwokat lub radca prawny ponosi w stosunku do ubezpieczonego wyłączną odpowiedzialność za wykonanie zlecenia. Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za działania lub zaniechania adwokata albo radcy prawnego.
2. W przypadku jeżeli ubezpieczony zrezygnuje z reprezentującego go w sprawie adwokata lub radcy prawnego ubezpieczyciel jest zwolniony od ponoszenia kosztów kolejnego adwokata lub radcy prawnego.

§ 15

1. Jeżeli w następstwie jednego wypadku ubezpieczeniowego wystąpią roszczenia ubezpieczonego, które jedynie w części objęte są ochroną ubezpieczeniową, ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność wyłącznie w zakresie kosztów dochodzenia roszczeń objętych ochroną ubezpieczeniową.
2. Jeżeli ubezpieczony nie jest właścicielem pojazdu zgłoszonego do ubezpieczenia, ochrona ubezpieczeniowa w zakresie roszczeń przysługujących właścicielowi pojazdu obejmuje ubezpieczonego, jeżeli roszczenia te zostały przeniesione na ubezpieczonego w drodze przelewu (cesji wierzytelności). W przypadku, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, ochrona ubezpieczeniowa nie przysługuje właścicielowi pojazdu.
3. Ubezpieczyciel nie ponosi kosztów, które spowodowane są potrąceniem przez stronę przeciwną wierzytelności nie związanej z wypadkiem ubezpieczeniowym.
4. W przypadku gdy w postępowaniu karnym lub postępowaniu w sprawie o wykroczenie przedmiotem postępowania jest więcej niż jedno przestępstwo lub wykroczenie, odpowiedzialność ubezpieczyciela obejmuje koszty ustalone w proporcji liczby przestępstw lub wykroczeń objętych ochroną ubezpieczeniową do ogólnej liczby zarzucanych przestępstw lub wykroczeń.
5. Jeżeli w postępowaniu karnym lub w sprawie o wykroczenie został wydany prawomocny wyrok uniewinniający ubezpieczonego od zarzutu popełnienia umyślnego przestępstwa lub wykroczenia, ubezpieczyciel pokryje ubezpieczonemu koszty obrony, do poniesienia których byłby zobowiązany zgodnie z § 3.

§ 16

1. Koszty wymienione w § 3 będą poniesione przez ubezpieczyciela od momentu zgłoszenia wypadku ubezpieczeniowego, jeżeli są konieczne dla reprezentowania prawnie uzasadnionych interesów ubezpieczonego. Koszty są konieczne, gdy dochodzenie roszczeń ubezpieczonego jest prawnie dopuszczalne i zgodne z dobrymi obyczajami.
2. W przypadku dochodzenia roszczeń koszty są konieczne, gdy jednocześnie nie pozostają w rażącej dysproporcji do zamierzonego celu ich dochodzenia, w szczególności jeżeli nie przewyższają wartości dochodzonych roszczeń oraz gdy istnieje szansa na korzystne dla Ubezpieczonego zakończenie sprawy przed sądem.
3. Koszty wymienione w § 3 są pokrywane przez ubezpieczyciela w terminie 30 dni od daty otrzymania dokumentów potwierdzających ich zapłatę lub obowiązek zapłaty przez ubezpieczonego. Dokumentami, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, są w szczególności faktury, rachunki albo wezwania sądów lub innych organów, a także odpisy orzeczeń sądów lub innych organów.
4. Jeżeli ubezpieczony dokona wyboru adwokata lub radcy prawnego, który ma siedzibę poza miejscowością, w której znajduje się sąd właściwy miejscowo i rzeczowo do orzekania w sprawie w I instancji, ubezpieczyciel zwolniony jest od obowiązku ponoszenia kosztów dojazdów adwokata lub radcy prawnego na rozprawy lub posiedzenia przed sądem, z zastrzeżeniem ust. 5.
5. Ubezpieczony może dokonać wyboru adwokata lub radcy prawnego, który ma siedzibę w okręgu sądu właściwego miejscowo i rzeczowo do orzekania w sprawie w I instancji, jeżeli w miejscowości, o której mowa w ust. 4, jest mniej niż czterech czynnych zawodowo adwokatów lub radców prawnych. Ubezpieczyciel zwolniony jest od obowiązku ponoszenia kosztów dojazdów adwokata lub radcy prawnego na rozprawy lub posiedzenia przed sądem, jeżeli ubezpieczony naruszy postanowienia, o których mowa w zdaniu poprzedzającym.

II. POSTANOWIENIA ODRĘBNE DLA POSZCZEGÓLNYCH WARIANTÓW UBEZPIECZENIA

OCHRONA PRAWNA POJAZDU ORAZ OCHRONA PRAWNA KIEROWCY

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 17

1. Zakres ubezpieczenia w wariantach „Ochrona Prawna Pojazdu” oraz „Ochrona Prawna Kierowcy” obejmuje, z zastrzeżeniem ust. 3 i ust. 4, udzielenie świadczenia ubezpieczeniowego w przypadku:
 - 1.) **dochodzenia roszczeń odszkodowawczych** z tytułu szkody na osobie lub mieniu, wyrządzonej czynem niedozwolonym,
 - 2.) **obrony przed sądem w postępowaniach karnych** z tytułu naruszenia lub podejrzenia o naruszenie przepisów dotyczących przestępstw przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji,
 - 3.) **obrony przed sądem w sprawach o wykroczenie** z tytułu naruszenia lub podejrzenia o naruszenie przepisów dotyczących wykroczeń przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji,
 - 4.) **reprezentacji w postępowaniu związanym z niezgodnym z prawem zatrzymaniem prawa jazdy,**
 - 5.) **dochodzenia roszczeń wynikających z umów ubezpieczenia** zawartych z innymi ubezpieczycielami.
2. Zakres ubezpieczenia w wariantach „Ochrona Prawna Pojazdu” obejmuje, oprócz zdarzeń wymienionych w ust. 1, udzielenie świadczenia ubezpieczeniowego w przypadku:
 - 1.) **dochodzenia roszczeń odszkodowawczych** z tytułu doznanej przez pasażerów szkody na osobie lub mieniu, wyrządzonej czynem niedozwolonym,
 - 2.) **reprezentacji w postępowaniu związanym z niezgodnym z prawem zatrzymaniem dowodu rejestracyjnego,**
 - 3.) **dochodzenia roszczeń wynikających z umów dotyczących pojazdu.**

3. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje pokrycia kosztów sporządzenia i wniesienia wniosku o uchylenie mandatu karnego, jeżeli wysokość grzywny nałożonej w drodze mandatu karnego nie przekracza 1,5 % sumy ubezpieczenia.
4. Ochrona ubezpieczeniowa w wariancie „**Ochrona Prawna Kierowcy**” obejmuje osobę wymienioną w dokumencie ubezpieczenia, jeżeli wypadek ubezpieczeniowy wystąpił w związku z kierowaniem pojazdem, który nie stanowił jej własności lub współwłasności.

WYŁĄCZENIA SZCZEGÓLNE

§ 18

Poza przypadkami określonymi w § 6, odpowiedzialność ubezpieczyciela w wariancie ubezpieczenia „**Ochrona Prawna Pojazdu**” oraz „**Ochrona Prawna Kierowcy**” nie obejmuje:

- 1.) wypadków ubezpieczeniowych dotyczących zdarzeń powstałych w związku z prowadzeniem pojazdu bez wymaganego zezwolenia lub ważnych uprawnień do kierowania pojazdem, a także spraw dotyczących prowadzenia pojazdu niesprawnego technicznie albo nieposiadającego aktualnych badań technicznych lub który nie był dopuszczony do ruchu, jeżeli miało to wpływ na powstanie wypadku ubezpieczeniowego,
- 2.) wypadków ubezpieczeniowych, do których doszło w związku z udziałem lub przygotowaniem do udziału w zawodach motorowych lub akrobatycznych,
- 3.) wypadków ubezpieczeniowych związanych bezpośrednio lub pośrednio z przewozem rzeczy lub osób w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, w tym roszczeń wynikających z umów obejmujących bezpośrednio lub pośrednio przewóz rzeczy lub osób, a także roszczeń związanych z powstaniem szkody w rzeczach przewożonych w ramach prowadzonej działalności gospodarczej,
- 4.) spraw dotyczących naruszenia lub podejrzenia o naruszenie przepisów określających warunki wykonywania przewozu lub transportu drogowego, w szczególności przepisów o czasie pracy kierowców albo dotyczących opłat za przejazd autostradą lub drogą ekspresową oraz spraw dotyczących naruszenia zakazu postoju, zakazu zatrzymywania się albo parkowania w sposób niezgodny z przepisami,
- 5.) wypadków ubezpieczeniowych dotyczących pojazdu, który nie jest pojazdem mechanicznym, poruszającym się po lądzie lub wodzie,
- 6.) spraw nie wymienionych w zakresie ubezpieczenia, określonym w § 17.

ZMIANA POJAZDU ORAZ ZASADY PRZENIESIENIA OCHRONY UBEZPIECZENIOWEJ

W WARIANCIE „OCHRONA PRAWNA POJAZDU”

§ 19

1. W wariancie ubezpieczenia „**Ochrona Prawna Pojazdu**”, jeżeli pojazd wymieniony w dokumencie ubezpieczenia zostanie zbyty lub wyrejestrowany, ochrona ubezpieczeniowa ulega przeniesieniu na kolejny pojazd tego samego rodzaju (pojazd jest tym samym ryzykiem ubezpieczeniowym), będący własnością lub współwłasnością ubezpieczonego, począwszy od dnia jego nabycia, jeżeli łącznie zostaną spełnione poniższe przesłanki:
 - 1.) zbycie lub wyrejestrowanie pojazdu nastąpi przed dniem nabycia kolejnego pojazdu,
 - 2.) ubezpieczony w ciągu 30 dni od daty nabycia kolejnego pojazdu pisemnie zawiadomi ubezpieczyciela o zmianie pojazdu.
2. Jeżeli pojazd wymieniony w umowie ubezpieczenia zostanie zbyty lub wyrejestrowany, a nie zostaną spełnione przesłanki, o których mowa w ust. 1 pkt 1) lub ust. 1 pkt 2), ochrona ubezpieczeniowa ulega przeniesieniu na kolejny pojazd od godziny 00⁰⁰ następnego dnia po dniu, w którym ubezpieczyciel został pisemnie zawiadomiony o zmianie pojazdu, a postanowienia o karencji określone w § 4 ust. 4 stosuje się odpowiednio, przyjmując za początek okresu karencji dzień przeniesienia ochrony ubezpieczeniowej.
3. Odpowiedzialność ubezpieczyciela nie obejmuje wypadków ubezpieczeniowych dotyczących kolejnego pojazdu, które zaistniały przed dniem przeniesienia ochrony ubezpieczeniowej.

OCHRONA PRAWNA PRACOWNIKA

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 20

Zakres ubezpieczenia w wariancie „**Ochrona Prawna Pracownika**” obejmuje udzielenie świadczenia ubezpieczeniowego w przypadku:

- 1.) **dochodzenia roszczeń odszkodowawczych** za doznaną szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną czynem niedozwolonym,
- 2.) **dochodzenia roszczeń ze stosunku pracy.**

WYŁĄCZENIA SZCZEGÓLNE

§ 21

Poza przypadkami określonymi w § 6 odpowiedzialność ubezpieczyciela w wariancie ubezpieczenia „**Ochrona Prawna Pracownika**” nie obejmuje:

- 1.) przestępstw lub wykroczeń popełnionych przeciwko prawom innych pracowników albo prawom pracodawcy,
- 2.) spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych,
- 3.) roszczeń o nabycie akcji lub udziałów w przedsiębiorstwie pracodawcy,
- 4.) spraw dotyczących interesów prawnych ubezpieczonego jako właściciela, posiadacza lub kierowcy silnikowych pojazdów mechanicznych, w przypadku zdarzeń mających związek z użytkowaniem lub posiadaniem pojazdu,
- 5.) spraw związanych z odpowiedzialnością majątkową, odszkodowawczą oraz dyscyplinarną, wynikającą z przepisów odrębnych od postanowień kodeksu pracy,
- 6.) spraw związanych z układami zbiorowymi pracy i porozumieniami zbiorowymi,
- 7.) spraw nie wymienionych w zakresie ubezpieczenia określonego w § 20.

OCHRONA PRAWNA NIERUCHOMOŚCI

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 22

1. Zakres ubezpieczenia w wariancie „**Ochrona Prawna Nieruchomości**” obejmuje udzielenie świadczenia ubezpieczeniowego w przypadku:
 - 1.) **dochodzenia roszczeń odszkodowawczych** za doznaną szkodę majątkową w nieruchomości, wyrządzoną czynem niedozwolonym,
 - 2.) **obrony przed sądem w sprawach karnych,**
 - 3.) **obrony przed sądem w sprawach o wykroczenie,**
 - 4.) **dochodzenia roszczeń z tytułu prawa własności nieruchomości oraz innych praw rzeczowych** w następstwie nieuzasadnionej ingerencji osób trzecich w te prawa,
 - 5.) **dochodzenia roszczeń z tytułu naruszenia posiadania** nieruchomości,

- 6.) **dochodzenia roszczeń z tytułu** nieuzasadnionego zakłócenia korzystania z nieruchomości wskutek oddziaływań ze strony nieruchomości sąsiednich,
 - 7.) **dochodzenia roszczeń wynikających z umów ubezpieczenia nieruchomości,**
 - 8.) **dochodzenia roszczeń wynikających z umów dotyczących nieruchomości.**
2. Nieruchomość objęta jest ochroną ubezpieczeniową, jeżeli osobie wymienionej w § 2 ust. 1 przysługuje jeden z następujących tytułów prawnych do nieruchomości:
 - 1.) własność,
 - 2.) użytkowanie wieczyste,
 - 3.) uprawnienie do lokalu na podstawie przepisów o spółdzielniach mieszkaniowych,
 - 4.) użytkowanie,
 - 5.) najem,
 - 6.) dzierżawa.
 3. W rozumieniu warunków ubezpieczenia grupowego za nieruchomości uważa się: nieruchomości gruntową wraz ze znajdującymi się na niej budynkami i innymi urządzeniami, nieruchomości budynkową lub lokalową, a także samodzielny lokal mieszkalny, jeżeli nieruchomości te wykorzystywane są wyłącznie na cele mieszkalne.

WYŁĄCZENIA SZCZEGÓLNE

§ 23

Poza przypadkami określonymi w § 6 odpowiedzialność ubezpieczyciela w wariancie ubezpieczenia „**Ochrona Prawna Nieruchomości**” nie obejmuje:

- 1.) spraw dotyczących nieruchomości, budynków lub części budynków zajmowanych na podstawie decyzji administracyjnych lub orzeczenia sądu i bez tytułu prawnego wymienionego w § 22 ust. 2,
- 2.) spraw z zakresu prawa budowlanego, o ochronie środowiska, wywłaszczenia nieruchomości lub zagospodarowania przestrzennego,
- 3.) sporów pomiędzy współwłaścicielami nieruchomości, w szczególności w zakresie zniesienia współwłasności, podziału lub scalenia nieruchomości albo z tytułu zarządu nieruchomością wspólną, a także sporów pomiędzy współuprawnionymi do użytkowania lub pobierania pożytków z nieruchomości, w szczególności związanych z rozliczeniami nakładów poniesionych w związku z korzystaniem z nieruchomości,
- 4.) spraw dotyczących budowy lub przebudowy nieruchomości, jeśli do jej dokonania konieczne jest uzyskanie zezwoleń lub pozwoleń albo dokonanie zgłoszenia, a także spraw związanych z planowaniem lub projektowaniem budowy lub przebudowy nieruchomości, budynku lub części budynku,
- 5.) roszczeń ubezpieczonego jako wynajmującego albo wydzierżawiającego przeciwko najemcy, dzierżawcy lub osobie korzystającej z nieruchomości ubezpieczonego na podstawie innego stosunku prawnego,
- 6.) spraw dotyczących nabycia lub zbycia własności nieruchomości, a także związanych z umową kredytu udzielonego w celu zakupu nieruchomości, budowy lub przebudowy nieruchomości lub jej części,
- 7.) spraw z zakresu prawa o księgach wieczystych i hipotece oraz spraw z zakresu prawa rodzinnego i spadkowego,
- 8.) spraw dotyczących stwierdzenia zasiedzenia nieruchomości oraz o ustalenie stanu prawnego dotyczącego nieruchomości,
- 9.) spraw związanych ze szkodami wyrządzonymi ruchem zakładu górniczego, a także innych spraw z zakresu prawa górniczego i geologicznego,
- 10.) spraw nie wymienionych w zakresie ubezpieczenia określonym w § 22.

§ 24

W wariancie ubezpieczenia „**Ochrona Prawna Nieruchomości**” w przypadku zbycia nieruchomości ubezpieczony może przenieść ochronę ubezpieczeniową na inną nieruchomość, a ochrona ubezpieczeniowa ulega przeniesieniu od dnia następnego po dniu, w którym ubezpieczyciel został pisemnie zawiadomiony o zbyciu nieruchomości i danych kolejnej nieruchomości ubezpieczonego.

OCHRONA PRAWNA W RAZIE NIESZCZĘŚLIWEGO WYPADKU

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 25

1. Zakres ubezpieczenia w wariancie „**Ochrona Prawna w razie Nieszczęśliwego Wypadku**” obejmuje udzielenie świadczenia ubezpieczeniowego w przypadku:
 - 1.) **dochodzenia roszczeń odszkodowawczych** za doznaną szkodę na osobie z tytułu nieszczęśliwego wypadku, wyrządzoną czynem niedozwolonym,
 - 2.) **dochodzenia roszczeń wynikających z umów ubezpieczenia** zawartych przez osobę ubezpieczoną.
2. W rozumieniu warunków ubezpieczenia grupowego za nieszczęśliwy wypadek uważa się powstałe bez woli ubezpieczonego, nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, którego następstwem jest uszczerbek na zdrowiu, rozstrój zdrowia lub śmierć ubezpieczonego.

WYŁĄCZENIA SZCZEGÓLNE

§ 26

Poza przypadkami określonymi w § 6 odpowiedzialność ubezpieczyciela w wariancie ubezpieczenia „**Ochrona Prawna w razie Nieszczęśliwego Wypadku**” nie obejmuje:

- 1.) zdarzeń, do których doszło w związku z udziałem lub przygotowaniem do udziału w zawodach lub konkursach sportowych,
- 2.) spraw dotyczących interesów prawnych ubezpieczonego jako właściciela, posiadacza lub kierowcy silnikowych pojazdów mechanicznych, w przypadku zdarzeń mających związek z użytkowaniem lub posiadaniem pojazdu,
- 3.) spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, w szczególności związanych z wypadkami przy pracy,
- 4.) spraw nie wymienionych w zakresie ochrony określonym w § 25.

OCHRONA PRAWNA W ŻYCIU PRYWATNYM

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 27

1. Zakres ubezpieczenia w wariancie „**Ochrona Prawna w Życiu Prywatnym**” obejmuje udzielenie świadczenia ubezpieczeniowego w przypadku:
 - 1.) **dochodzenia roszczeń odszkodowawczych** za doznaną szkodę na osobie lub mieniu, wyrządzoną czynem niedozwolonym,
 - 2.) **obrony przed sądem w sprawach karnych,**

- 3.) **obrony przed sądem w sprawach o wykroczenie,**
 - 4.) **dochodzenia roszczeń z tytułu prawa własności lub innych praw rzeczowych** dotyczących rzeczy ruchomych, będących własnością ubezpieczonego, które to wynikają z bezprawnej ingerencji osób trzecich w te prawa,
 - 5.) **dochodzenia roszczeń wynikających z umów ubezpieczenia rzeczy ruchomych** będących własnością ubezpieczonego,
 - 6.) **dochodzenia roszczeń wynikających z umów,** których stroną jest ubezpieczony.
2. W rozumieniu warunków ubezpieczenia grupowego za prywatną sferę życia uważa się: sferę życia obejmującą prawne interesy, które nie są związane ze stosunkiem pracy, jak również z prowadzeniem działalności gospodarczej, zawodowej lub innej działalności o charakterze zarobkowym.

WYŁĄCZENIA SZCZEGÓLNE

§ 28

Poza przypadkami określonymi w § 6 odpowiedzialność ubezpieczyciela w wariantcie ubezpieczenia „**Ochrona Prawna w Życiu Prywatnym**” nie obejmuje:

- 1.) spraw związanych z zarządzaniem i obrotem papierami wartościowymi lub innymi instrumentami finansowymi oraz umowami o prowadzenie rachunków maklerskich lub inwestycyjnych,
- 2.) spraw dotyczących ubezpieczeniowych funduszy kapitałowych,
- 3.) spraw związanych ze stosunkiem pracy, w tym wypadkami przy pracy oraz spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych,
- 4.) spraw dotyczących interesów prawnych ubezpieczonego jako właściciela, posiadacza lub kierowcy silnikowych pojazdów mechanicznych, w przypadku zdarzeń mających związek z użytkowaniem lub posiadaniem pojazdu,
- 5.) dochodzenia roszczeń z tytułu naruszenia dóbr osobistych, spraw z zakresu prawa prasowego i spraw z zakresu ochrony danych osobowych,
- 6.) spraw dotyczących uczestnictwa ubezpieczonego w spółkach, fundacjach, stowarzyszeniach, spółdzielniach, a także spraw związanych z upadłością, układem lub postępowaniem naprawczym dotyczącym osoby ubezpieczonej,
- 7.) spraw dotyczących interesów prawnych ubezpieczonego związanych z posiadaniem lub użytkowaniem nieruchomości, budynków lub części budynków, a także związanych z nabyciem i zbyciem nieruchomości, budynków lub części budynków oraz spraw wynikających z umów dotyczących nieruchomości,
- 8.) spraw z zakresu prawa własności intelektualnej i przemysłowej, w szczególności o ochronę praw autorskich i pokrewnych, jak również dotyczących wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, znaków towarowych,
- 9.) sporów pomiędzy współwłaścicielami rzeczy lub praw majątkowych, w szczególności w zakresie zniesienia współwłasności i podziału majątku lub prawa, a także sporów pomiędzy współuprawnionymi co do korzystania z rzeczy lub prawa wspólnego,
- 10.) spraw nie wymienionych w zakresie ochrony ubezpieczeniowej określonym w § 27.

UMOWA UBEZPIECZENIA PAKIETOWEGO - OCHRONA PRAWNA RODZINY

ZAKRES UBEZPIECZENIA

§ 29

Zakres ubezpieczenia w wariantcie „**Ochrona Prawna Rodziny**” określają stosowane łącznie następujące postanowienia warunków ubezpieczenia:

- 1.) § 17 (Ochrona Prawna **Pojazdu**)
- 2.) § 17 ust. 1 (Ochrona Prawna **Kierowcy**)
- 3.) § 20 (Ochrona Prawna **Pracownika**)
- 4.) § 22 (Ochrona Prawna **Nieruchomości**)
- 5.) § 25 (Ochrona Prawna **w Razie Nieszczęśliwego Wypadku**)
- 6.) § 27 (Ochrona Prawna **w Życiu Prywatnym**)

WYŁĄCZENIA SZCZEGÓLNE

§ 30

Poza przypadkami określonymi w § 6 odpowiedzialność ubezpieczyciela w wariantcie ubezpieczenia „**Ochrona Prawna Rodziny**” nie obejmuje spraw wymienionych w § 18, § 21, § 23, § 26, § 28 warunków ubezpieczenia, chyba że ochrona ubezpieczeniowa wynika z jednego z zakresów ubezpieczenia, o których mowa w § 29.

WARUNKI ODREBNE UBEZPIECZENIA POJAZDÓW I NIERUCHOMOŚCI W WARIANTCIE UBEZPIECZENIA „OCHRONA PRAWNA RODZINY”

§ 31

1. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje pojazdy ubezpieczonego oraz pojazdy osób ubezpieczonych, objętych ochroną ubezpieczeniową na podstawie w § 2 ust. 2, jeżeli najpóźniej na dzień przed dniem wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego są oni właścicielem lub współwłaścicielem pojazdu i jednocześnie pojazd ten nie jest wykorzystywany do prowadzenia działalności gospodarczej. Prawo własności (współwłasności) powinno być potwierdzone wpisem w dowodzie rejestracyjnym pojazdu lub w pozwoleniu czasowym.
2. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje jedną nieruchomość ubezpieczonego, jeżeli w dniu wystąpienia wypadku ubezpieczeniowego ubezpieczony jest właścicielem, uprawnionym do lokalu na podstawie przepisów o spółdzielniach mieszkaniowych albo najemcą, dzierżawcą, użytkownikiem lub użytkownikiem wieczystym nieruchomości.
3. Jeżeli w trakcie obowiązywania ochrony ubezpieczeniowej został zgłoszony wypadek ubezpieczeniowy dotyczący nieruchomości, ochrona ubezpieczeniowa może zostać przeniesiona na inną nieruchomość wyłącznie na zasadach uregulowanych w ust. 4.
4. W przypadku zbycia nieruchomości, której dotyczył zgłoszony wypadek ubezpieczeniowy, ubezpieczony może przenieść ochronę ubezpieczeniową na inną nieruchomość, a ochrona ubezpieczeniowa ulega przeniesieniu od dnia następnego po dniu, w którym ubezpieczyciel został pisemnie zawiadomiony o zbyciu nieruchomości i nabyciu kolejnej nieruchomości.
5. Ograniczenia wskazane w ust. 3 nie dotyczą ochrony ubezpieczeniowej osoby ubezpieczonej jako najemcy lub dzierżawcy nieruchomości, w przypadku jeżeli ubezpieczony zawarł na kolejną nieruchomość umowę najmu lub dzierżawy.

III. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

§ 32

1. Jeżeli ubezpieczyciel odmówi spełnienia świadczenia ubezpieczeniowego w całości lub w części, Ubezpieczony może dochodzić swoich praw na drodze sądowej. Powództwo o roszczenie wynikające z umowy ubezpieczenia można wytoczyć albo według przepisów o właściwości ogólnej albo przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania osoby ubezpieczonej.
2. W przypadku rozbieżności stanowisk ubezpieczyciela i ubezpieczonego co do szans na korzystne dla ubezpieczonego zakończenie sprawy, w sytuacji gdy wypadek ubezpieczeniowy był objęty ochroną ubezpieczeniową, ubezpieczony może przed wystąpieniem na

drogę postępowania sądowego wnioskować o sporządzenie opinii prawnych przez wskazanych po jednym - przez ubezpieczyciela i ubezpieczonego – adwokatów lub radców prawnych. W tym celu jest on zobowiązany w przeciągu 14 dni od otrzymania odmowy spełnienia świadczenia przez ubezpieczyciela, dokonać wyboru adwokata lub radcy prawnego i zlecić mu sporządzenie opinii prawnej w przedmiocie szansy na korzystne dla Ubezpieczonego zakończenie sprawy. Ubezpieczyciel zobowiązany jest w terminie 14 dni od wskazania przez Ubezpieczonego adwokata lub radcy prawnego dokonać wyboru swojego adwokata lub radcy prawnego oraz zlecić mu sporządzenie opinii prawnej.

3. W przypadku gdy opinie prawne, o których mowa w ust. 2 będą zgodne, stanowisko wyznaczonych przez strony adwokatów lub radców prawnych jest wiążące dla ubezpieczyciela.
4. Jeśli adwokaci lub radcowie prawni, o których mowa w ust. 2 w przeciągu 14 dni od sporządzenia obu opinii prawnych nie ustalą zgodnego stanowiska, wówczas przyjmuje się, że jest to równoznaczne z odmową spełnienia świadczenia ubezpieczeniowego w całości lub w części.
5. W przypadku gdy opinie prawne, o których mowa w ust. 2 będą rozbieżne, ubezpieczyciel ponosi wyłącznie koszty sporządzenia opinii prawnej wydanej przez wskazanego przez niego adwokata lub radcę prawnego. W sytuacji gdy opinie prawne będą zgodne i będą kwestionowały stanowisko ubezpieczyciela w zakresie odmowy udzielenia świadczenia ubezpieczeniowego, ubezpieczyciel ponosi także koszt opinii prawnej sporządzonej na zlecenie ubezpieczonego, jednakże do wysokości nie wyższej niż 1,5 % sumy ubezpieczenia.
6. Ubezpieczony może wnosić także skargi i zażalenia. Skargi i zażalenia należy wnosić w formie pisemnej na adres siedziby ubezpieczyciela. Wniesione skargi i zażalenia rozpatrywane są przez ubezpieczyciela niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 30 dni od ich otrzymania. O sposobie rozpatrzenia sprawy zawiadamia się osobę wnoszącą skargę lub zażalenie w formie pisemnej.

ROSZCZENIA REGRESOWE UBEZPIECZYCIELA

§ 33

1. W przypadku gdy kwota poręczenia majątkowego zostanie zwrócona ubezpieczonemu, jest on zobowiązany do zwrotu kwoty poręczenia majątkowego ubezpieczycielowi w terminie 14 dni od daty jej otrzymania.
2. Jeżeli zostanie wydane orzeczenie, na mocy którego kwota poręczenia majątkowego nie zostanie zwrócona w całości lub części, w szczególności, gdy został orzeczony przepadek kwoty poręczenia majątkowego lub zaliczenie na poczet orzeczonej kary, ubezpieczony jest zobowiązany do zwrotu poniesionych przez ubezpieczyciela kosztów poręczenia majątkowego w terminie 14 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.
3. W przypadku gdy w postępowaniu karnym lub w sprawie o wykroczenie prawomocnym wyrokiem sądu stwierdzono winę umyślną ubezpieczonego, ubezpieczycielowi przysługuje roszczenie o zwrot uprzednio wypłaconych świadczeń ubezpieczeniowych z tytułu wypadku ubezpieczeniowego.

ROSZCZENIA REGRESOWE UBEZPIECZYCIELA

§ 34

1. Roszczenia Ubezpieczonego wobec osób trzecich dotyczące zwrotu kosztów procesu lub innych kosztów poniesionych przez ubezpieczyciela przechodzą z chwilą ich poniesienia na ubezpieczyciela.
2. Ubezpieczony jest zobowiązany popierać Ubezpieczyciela w dążeniu do odzyskania poniesionych przez ubezpieczyciela kosztów oraz dostarczać ubezpieczycielowi wszelkich informacji i dokumentów, które są niezbędne do dochodzenia ich zwrotu, a także na żądanie Ubezpieczyciela pisemnie powiadomić osobę trzecią, zobowiązaną do zwrotu kosztów poniesionych lub które zostaną poniesione przez Ubezpieczyciela, o dokonanych przelewach (cesji wierzytelności) lub potwierdzić upoważnienie Ubezpieczyciela do odbioru ponoszonych kosztów.
3. Jeśli koszty należne Ubezpieczycielowi zostaną zwrócone Ubezpieczonemu, jest on zobowiązany przekazać je ubezpieczycielowi niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni.

§ 35

1. Wszystkie zawiadomienia i wyjaśnienia stron umowy wymagają formy pisemnej.
2. Pisma ubezpieczyciela skierowane pod ostatni adres podany przez Ubezpieczonego, w przypadku niepodjęcia pisma, wywierają skutki prawne doręczenia w terminie 14 dni od daty wysłania, jeżeli Ubezpieczyciel nie został pisemnie poinformowany przez Ubezpieczonego o zmianie adresu.

§ 36

W sprawach nie uregulowanych w niniejszych warunkach ubezpieczenia mają zastosowanie przepisy prawa polskiego.

§ 37

Warunki ubezpieczenia do umowy ubezpieczenia grupowego zostały zatwierdzone na mocy uchwały Zarządu D.A.S. Towarzystwo Ubezpieczeń Ochrony Prawnej S.A. nr 02/12/2007 z dnia 20.12.2007 r. i stanowią załącznik do Generalnej Umowy Ubezpieczenia grupowego.